

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. jaanuar 2025
(OR. en)

16938/24
PV CONS 68
JAI 1880
COMIX 515

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(justiits- ja siseküsimused)
12. ja 13. detsember 2024

SISEKÜSIMUSED

1. Päevakorra vastuvõtmine

16454/24

Nõukogu võttis vastu dokumendis 16454/24 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

a) Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri

16500/24 + COR 1

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelalisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid. Nimetatud punktidega seotud avaldused on esitatud *addendum*'is.

b) Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri (avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

16501/24

Justiits- ja siseküsimused

1. Määrus reisijaid käsitleva eelteabe kohta: jõustamine

Seadusandliku akti vastuvõtmine

16520/24

PE-CONS 69/24

IXIM

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 punkt d ja artikli 87 lõike 2 punkt a). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa.

2. Määrus reisijaid käsitleva eelteabe kohta: piirid

Seadusandliku akti vastuvõtmine

16519/24

PE-CONS 68/24

IXIM

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktid b ja d ja artikli 79 lõike 2 punkt c). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa.

3. Määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1806

Vanuatu osas

Seadusandliku akti vastuvõtmine

16522/24

PE-CONS 100/24

VISA

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punkt a). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Iirimaa hääletamisest osa.

SCHENGENI ALA POLIITILINE JUHTIMINE („SCHENGENI NÕUKOGU“)

Muu kui seadusandlik tegevus

3. Schengeni ala üldine olukord 16302/24
Iga-aastase Schengeni nõukogu tsükli prioriteetide rakendamine:
üldise turvalisuse suurendamine digitaliseerimise kaudu
Arvamuste vahetus
4. Koostalitlusvõime rakendamine 16430/24
Arvamuste vahetus
5. Nõukogu otsus, millega määratakse kindlaks kuupäev (*) 16327/24
isikutele tehtavate kontrollide kaotamiseks Bulgaaria
Vabariigi ja Rumeeniaga ühistel ja nende liikmesriikide
vahelistel maismaa sisepiiridel
(Õiguslik alus: Bulgaaria ja Rumeenia 2005. aasta
ühinemisakti artikli 4 lõige 2)
Vastuvõtmine

MUUD SISEKÜSIMUSED

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

6. **Määrus, millega kehtestatakse normid laste seksuaalse
väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks** 16329/24 + ADD 1
Osaline üldine lähenemisviis
- Nõukogu ei saavutanud osalist üldist lähenemisviisi.
Austria, Saksamaa ja Sloveenia esitasid lisas toodud avaldused.
7. **Muud küsimused** 16121/24
Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud
Teave eesistujariigilt
- Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe siseasjade valdkonna eri seadusandlike
ettepanekute menetlemise seisu kohta.

Muu kui seadusandlik tegevus

8. Seadusandliku ja operatiivtegevuse kavandamine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires
Ülevaade olukorrast
9. Ränne ja varjupaik
- a) Rändeprobleemide käsitlemine^{1 2} 16238/24 + COR 1
Arvamuste vahetus
- b) Rände- ja varjupaigareformide rakendamine^{1 3}
Arvamuste vahetus
10. Julgeolekuprobleemide lahendamine: Euroopa sisejulgeoleku- ja luureteenistuse hinnang^{1 4}
Ülevaade olukorrast
11. Andmetele juurdepääs tõhusa õiguskaitse eesmärgil: kõrgetasemelise tööühma lõpparuanne⁵ 16307/24
Arvamuste vahetus
12. Võitlus ebaseadusliku uimastikaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse vastu⁶ 16293/24
Eduaruanne
13. Muud küsimused
- a) ELi ja Lääne-Balkani ministrite justiits- ja siseküsimuste teemaline foorum (Budva, 28.–29. oktoober 2024) 13161/24
Eesistujariigi ülevaade
- b) Budapesti protsessi 7. ministrite konverents (Budapest, 11.–12. november 2024) 16208/24
Teave eesistujariigilt
- c) Liidu kriisivalmidus 16565/24
Teave Soomelt
- d) Järgmise eesistujariigi tööprogramm 16793/24
Poola ettekanne

¹ Erandkorras Schengeni lepinguga ühinenud riikide osavõtul.

² EUAA ja Frontexi osalusel.

³ EUAA, eu-LISA, Europoli ja Frontexi osalusel.

⁴ Europoli ning Euroopa sisejulgeoleku- ja luureteenistuste kaasesimeeste osalusel.

⁵ Eurojusti ja Europoli osalusel.

⁶ EUDA ja Europoli osalusel.

ÕIGUSKÜSIMUSED

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

14. **Direktiiv, milles käsitletakse rändajate smugeldamise
ennetamise miinimumnorme** 15916/1/24 REV 1
Üldine lähenemisviis

Nõukogu leppis kokku üldises lähenemisviisis direktiivi ettepaneku suhtes.
Saksamaa tegi lisas esitatud avalduse.

15. **Laste seksuaalset kuritarvitamist ja ärakasutamist käsitlev
direktiiv** 16674/24 + ADD 1
Üldine lähenemisviis + ADD 2
+ ADD 2 COR 1

Nõukogu leppis kokku üldises lähenemisviisis direktiivi ettepaneku suhtes.
Austria tegi avalduse ning Belgia, Iirimaa, Luksemburg, Läti, Rootsi, Sloveenia ja Soome
tegid ühisavalduse, mis on esitatud lisas.

16. **Direktiiv, millega ühtlustatakse maksejõuetusõiguse
teatavaid aspekte** 16283/24
Osaline üldine lähenemisviis

Nõukogu leppis kokku osalises üldises lähenemisviisis direktiivi ettepaneku suhtes.

17. **Muud küsimused** 16121/24
Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud
Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe õigusvaldkonna eri seadusandlike
ettepanekute menetlemise seisu kohta.

Muu kui seadusandlik tegevus

18. Seadusandliku ja operatiivtegevuse kavandamine vabadusel,
turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires
Ülevaade olukorrast
19. Kriminaalõiguse tulevik⁷ 16101/24 + COR 1
Arvamuste vahetus

⁷ Eurojusti osalusel.

20.	Andmete juurdepääs tõhusa õiguskaitse eesmärgil: kõrgetasemelise töörühma lõpparuanne ⁷ <i>Ülevaade olukorrast</i>	16306/24
21.	Võitlus ebaseadusliku uimastikaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse vastu ⁷ <i>Eduaruanne</i>	16293/24
22.	Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda: võitlus karistamatuse vastu ⁷ <i>Ülevaade olukorrast</i>	15658/24
23.	Euroopa uurimismääruse tõhustamine: vastastikuste hindamiste kümnennda vooru lõpparuandes esitatud tulemused ⁷ <i>Ülevaade olukorrast</i>	15834/1/24 REV 1
24.	Muud küsimused	
	a) ELi ja Lääne-Balkani ministrite justiits- ja siseküsimuste teemaline foorum (Budva, 28.–29. oktoober 2024) <i>Eesistujariigi ülevaade</i>	13161/24
	b) ELi ja USA läbirääkimised elektrooniliste tõendite lepingu üle <i>Teave komisjonilt</i>	16781/24
	c) Antisemitismivastane võitlus: arengud antisemitismivastase võitluse valdkonnas <i>Teave eesistujariigilt ja komisjonilt</i>	14245/24
	d) Järgmise eesistujariigi tööprogramm <i>Poola ettekanne</i>	16792/24

Esimene lugemine

Piiratud koosseisus käsitletav punkt

Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt

Punkt, mille kohta võidakse nõuda hääletamist

Avaldused dokumendis 16454/24 esitatud seadusandliku tegevusega seotud B-punktide juurde

B-punkti 6 juurde: Määrus, millega kehtestatakse normid laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks
Osaline üldine lähenemisviis

AUSTRIA AVALDUS

„Austria hoidub hääletamisest nõukogu osalise üldise lähenemisviisi üle, mis käsitleb järgmist ettepanekut: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse normid laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks.

Laste kaitse on Austria jaoks oluline prioriteet. Austria väljendab heameelt selle üle, et ELi tasandil kavatakse luua õigusraamistik laste kaitseks, eelkõige internetimõõtmehõlmamiseks. Lastekaitse, teenuseosutajatele vastutuse panemine ning tulemuslike teatamiskohustuste loomine on oluline. Selleks on vaja selget õiguslikku alust Euroopa tasandil.

Laste õiguste seisukohast toetame kindlalt jõupingutusi, mida tehakse selleks, et tagada laste õigus kehalisele puutumatusele ja nende kujutistega seotud õigused. Samuti tuleb kaitsta laste õigust internetipriivaatsusele. Neid laste õigusi tuleb arvesse võtta vajaliku huvide tasakaalustamise käigus.

Eesistujariigi esitatavas kompromissettepanekus liigutakse õiges suunas nii laste õiguste kui ka uurimisega seotud küsimustes.

Seni toimunud läbirääkimistel on Austria järjepidevalt kutsunud üles koostama kavandatavaid meetmeid kooskõlas põhiõigustega ning Austria parlamendi siduvas arvamuses esitatud nõuetega. Sellest tulenevalt oleme kutsunud üles säilitama isikutevahelise side konfidentsiaalsust, eelkõige otspunktkrüpteerimist. Konkreetsemalt tekitab tuvastamiskorraldus meie jaoks mitu murekohta seoses põhiõiguste ja andmekaitsega. Kavandatavad meetmed ei tohi kaasa tuua kogu isikutevahelise side valimatut seiret. Seega on vaja teha täiendavat tööd tuvastamiskorralduse kavandamiseks.

Eespool esitatud kaalutlustest lähtudes hoidub Austria hääletamast.“

SAKSAMAA AVALDUS

„Saksamaa ei saa nõustuda nõukogu osalise üldise lähenemisviisiga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega kehtestatakse normid laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks.

Võitlus laste ja alaealiste seksuaalse kuritarvitamise vastu on Saksamaa föderaalvalitsuse jaoks esmatähtis. Seetõttu peab föderaalvalitsus väga tervitatavaks ühist Euroopa projekti, mis loob selge ja püsiva õigusliku aluse. Tõhusate teatamiskanalitega ühtse Euroopa õigusraamistiku loomine on oluline samm võitluses laste seksuaalse kuritarvitamise vastu. Selle jõupingutuse raames on oluline suurendada asjaomaste infoühiskonna teenuste osutajate vastutust. Samal ajal peavad kavandatud sätted tagama põhiõigused, eelkõige seoses side konfidentsiaalsuse ja eraelu puutumatuse kaitsega digikeskkonnas. Föderaalvalitsus peab väga oluliseks kõrgetasemelist andmekaitset ja küberturvalisust, sealhulgas elektroonilise side täielikku ja turvalist otspunktkrüpteerimist.

Vaatamata seni tehtud edusammudele on föderaalvalitsus seisukohal, et kavandatavat määrust tuleb veel oluliselt muuta. Saksamaa arvates tuleb kavandatavast määrusest välja jätta meetmed, mis toovad kaasa eraviisilise krüpteeritud side skaneerimise, ning meetmed, mis lõhuvad, nõrgendavad, muudavad otspunktkrüpteerimist või hoiavad sellest kõrvale. See hõlmab eelkõige kliendipoolse skaneerimise tehnoloogiat kasutajate seadmetes.

Seda silmas pidades hoidub Saksamaa hääletamisest.“

SLOVEENIA AVALDUS

„Sloveenia Vabariik tunnistab vajadust võidelda laste seksuaalse väärkohtlemise vastu internetis ja väljaspool seda ning luua usaldusväärne ja alaline õigusraamistik, mis võimaldab tulemuslikult võidelda internetipõhise laste seksuaalse väärkohtlemise vastu kooskõlas põhiõigustega. Hindame jõupingutusi, mida Tšehhi, Rootsi, Hispaania, Belgia ja Ungari on eesistujariikidena teinud nõukogus kokkuleppe saavutamiseks. Leiame siiski, et osalise üldise lähenemisviisi kavandatud tekstis (dok 16329/24) ei ole ikka veel leitud asjakohast tasakaalu kavandatava määruse tulemuslikkuse ning proportsionaalsuse tagamise ja põhiõiguste austamise vahel.

Sloveenia toetab kavandatava määruse sätteid, mis käsitlevad riskihindamisi, riskimaandamismeetmeid, koostööd teenuseosutajatega ning ELi laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamise ja tõkestamise keskuse rolli. Me toetame täielikult kõnealuseid kavandatud osalise üldise lähenemisviisi peatükke.

Sloveenia peamine mure on alates arutelude algusest nõukogus olnud seotud sätetega, millega nähakse ette „tuvastamiskorraldus“, mis võimaldaks rikkuda õigust side privaatsusele. Sloveenia Vabariigi põhiseaduse kohaselt võib kirjavahetuse ja muude sidevahendite privaatsuse peatada üksnes kohtumääruse alusel kindlaksmääratud ajaks ning juhul, kui see on vajalik kriminaalmenetluse algatamiseks või teostamiseks või riigi julgeoleku huvides. Sloveenia on seisukohal, et kavandatav tuvastamiskorraldus kujutab endast konkreetse teenuse kõigi kasutajate isikutevahelise side seiret üksnes selle alusel, kui tõenäoline on, et teatavat teenust kasutatakse või kuritarvitatakse laste seksuaalset väärkohtlemist kujutava materjali edastamiseks; see on ebaproportsionaalne sekkumine õigusesse side privaatsusele.

Eespool toodut silmas pidades hoidub Sloveenia Vabariik seetõttu hääletamisest osalise üldise lähenemisviisi teksti üle, mis käsitleb *järgmist ettepanekut: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse normid laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks.*

B-punkti 14 juurde: Direktiiv, milles käsitletakse rändajate smugeldamise ennetamise miinimumnorme
Üldine lähenemisviis

SAKSAMAA AVALDUS

„Saksamaa nõustus nõukogu üldise lähenemisviisiga direktiivi ettepaneku suhtes, milles sätestatakse ebaseaduslikule liitu sisenemisele, liidust läbisõidule ja liidus viibimisele kaasaaitamise ennetamise ja tõkestamise miinimumnormid ning millega asendatakse nõukogu direktiiv 2002/90/EÜ ja nõukogu raamotsus 2002/946/JSK.

Saksamaa toetab direktiivi eesmärki võidelda rändajate smugeldamise vastu ja seda ennetada.

Samal ajal on oluline, et ebaseaduslikule rändele kaasaaitamise ja humanitaarabi eristamisel valitseks selgus ja õiguskindlus.

Saksamaa on seisukohal, et üldise lähenemisviisi lõpliku teksti põhjenduste 4 ja 7 kohaselt ei ole liikmesriikidel kohustust kriminaliseerida

- humanitaarabi või inimeste põhivajaduste toetamist, sealhulgas juriidilist, keelelist või sotsiaalset nõustamist või toetamist ning
- lähedastele pereliikmetele antavat abi,

mida antakse vastavalt kolmandate riikide kodanikele.

Oleme seisukohal, et see kehtib eelkõige otsingu- ja päästetegevuse kohta merel kuni sellele järgneva maaletoiimetamiseni, nagu on nõutud rahvusvahelises õiguses.“

B-punkti 15 juurde: Laste seksuaalset kuritarvitamist ja ärakasutamist käsitlev direktiiv
Üldine lähenemisviis

AUSTRIA AVALDUS

„Austria tunnustab jõupingutusi, mida on tehtud ettepaneku artiklites 13 ja 14 juriidiliste isikute vastutust ja nende suhtes kohaldatavaid karistusi käsitlevate sätete ühtlustamiseks olemasolevate direktiivide või direktiivide ettepanekute sätetega. Austria jaoks on uute õigusaktide vastuvõtmisel oluline kooskõla muude liidu õigusaktidega, et luua ühtlustatud ELi õigussüsteem ja võimaldada liikmesriikidel seda ühetaoliselt rakendada.

Ent meie arvates laste seksuaalse kuritarvitamise vastast võitlust käsitleva direktiivi ettepaneku artikkel 14 kahetsusväärsest nendele nõuetele ei vasta: kavandatud juriidiliste isikute karistuste süsteem ei vasta süsteemile, mida kasutatakse teistes direktiivides (eelkõige direktiivis keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu või direktiivis, mis käsitleb liidu piiravate meetmete rikkumisega seotud kuritegude määratlemist ja nende eest mõistetavaid karistusi) või muudes direktiivide ettepanekutes, näiteks inimkaubandust käsitleva direktiivi ettepanekus, ning selle süsteemiga pakutakse füüsilistele ja juriidilistele isikutele mõistetavate karistuste tasemete vaheliste seoste osas välja erinev kord. Seni kasutatud süsteem näeb juriidiliste isikute puhul ette trahvi 1% kogukäibest või kindla summana 8 miljonit eurot, mis vastab füüsiliste isikute puhul üheaastasele vabadusekaotusele, ning juriidiliste isikute puhul trahvi 5% kogukäibest või kindla summana 40 miljonit eurot, mis vastab füüsiliste isikute puhul viieaastasele vabadusekaotusele. Kuigi käesolev ettepanek üheaastasele vabadusekaotusele vastava rahatrahvi suuruse kohta järgib seda süsteemi, kaldub see viieaastase vabadusekaotuse puhul sellest kõrvale ja näeb ette ainult 3% senise 5% asemel.

Austria peab seda kõrvalekaldumist kahetsusväärseks. See võib põhjustada liidu õiguse killustumist ja tekitada liikmesriikidele raskusi direktiivi rakendamisel. Lisaks õhustab see lähenemisviis ka paralleelseid jõupingutusi kriminaalõiguse nn näidissätete loomiseks.“

BELGIA, IIRIMAA, LUKSEMBURGI, LÄTI, ROOTSI, SLOVEENIA JA SOOME AVALDUS

„Peame tervitatavaks direktiivi (mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning laste seksuaalset kuritarvitamist kujutava materjali vastast võitlust) läbivaatamist ja soovime teha alljärgneva avalduse.

Iga viies laps on kogenud mingil kujul seksuaalset vägivalda. Sellise vägivalla alla kuuluvad suguelundite puudutamine, vägistamine, seksuaalne ahistamine, peibutamine, ekshibitsionism, prostitutsiooni ja pornograafia eesmärgil ärakasutamine, seksuaalne väljapressimine veebis ja sundimine.⁸

⁸ Allikas: Euroopa Nõukogu kampaania „ONE in FIVE“ (<https://human-rights-channel.coe.int/stop-child-sexual-abuse-in-sport-en.html>).

Kuigi lapsed, **kes on jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka**, võivad anda seksuaaltegevuseks nõusoleku, on nad eriti haavatavad ja väärivad igakülgselt õiguskaitset. Oleme valmis kaitsma ELis nende noorte inimeste isiklikku ja seksuaalset puutumatust.

Tervitasime komisjoni ettepanekut integreerida seoses lastega, kes on jõudnud seksuaalse enesemääramise ikka, vägistamise määratlusse nõusoleku puudumise mõiste. See mõiste annab täpselt edasi, **millal on võimalik nõusolekut anda** ja **millal lapsel on võimatu nõusolekut anda**, näiteks kui laps on **teadvusetu, magab** või on **hirmust kangestunud** olekus. Samuti on täpsustatud, et **nõusoleku puudumist ei saa ümber lükata üksnes asjaoluga, et laps vaikib või ei avalda sõnades ega füüsiliselt vastupanu, ega tema varasema seksuaalse käitumisega.**

Kuid nõukogu on olulise osa sellest tekstist kustutanud. Avaldame suurt kahetsust, et liikmesriikide enamikul osutus võimatuks asuda toetama ambitsioonikamat lähenemist, tagamaks et seksuaalse enesemääramise ikka jõudnud lapsed oleksid soovimatu seksuaaltegevuse eest kaitstud võimalikult tugeva ja igakülgselt **õiguskaitsega**.

Meie hinnangul on ilmselge, et **teadvusetu** või **magav** laps ei saa anda seksuaaltegevuseks nõusolekut. Samuti ei saa nõusoleku puudumise fakti ümber lükata üksnes asjaoluga, et laps vaikib või **ei avalda sõnades ega füüsiliselt vastupanu, ega tema varasema seksuaalse käitumisega.** See kõik tuleks direktiivi regulatiivosas selgelt sätestada.

Lisaks näitavad teadusuuringud, et vägistamise ja seksuaalvägivalla korral on **hirmust kangestumine** tavaline reaktsioon. Näiteks on ingliskeelse uurimuse „Tonic immobility during rape“ („Liigutamisvõimetus vägistamise ajal“) kohaselt 70% vägistamise ohvriks langenud inimestest kogenud reaktsiooni, kus nad kangestuvad hirmust, muutudes liikumatuks ja võimetuks vägistajale vastupanu osutama, ning peaaegu 50% on kogenud ülitugevat kangestumisreaktsiooni. Hirmust kangestumine ei tähenda nõusoleku andmist. See on instinktiivne reaktsioon oma elu päästmiseks ning seda tuleks direktiivi regulatiivosas selgesti märkida, nii nagu komisjon soovitas.

Avaldame sügavat kahetsust seoses sellega, et enamik liikmesriike ei olnud suuteline ühendama jõude, et seista hea ambitsioonikama ja terviklikuma lähenemise eest, kaitsmaks seksuaalse enesemääramise ikka jõudnud lapsi tahtevastase seksuaaltegevuse eest.“